

SYLLABUS

INTERNATIONAL EUROPEAN
UNIVERSITY

SCHOOL OF
MEDICINE

ІСТОРИЯ УКРАЇНИ З
КУРСОМ ІСТОРІЇ
МЕДИЦИНИ

2023

SYLLABUS

Дисципліна 			
	 ІСТОРІЯ УКРАЇНИ З КУРСОМ ІСТОРІЇ МЕДИЦИНИ		
Викладач (-і) 			
	 Рудь Олег Миколайович		
Профайл викладача (-ів) 			
	https://business.ieu.edu.ua/pro-yemsh/struktura-kafedry-vykladachi/kafedry/kafedra-turyzmu#zzz-rud		
Консультації 			
Очні консультації	 другий четверга місяця з 16.00 до 17.00		
Онлайн консультації	 перший понеділок місяця з 17.00 до 18.00		
Контактний телефон 			
	 +38093-833-83-96		
E-mail 			
	 olehrud@ieu.edu.ua		
Сторінка дисципліни 			
			
Форма підсумкового контролю	залік	диференційований залік	екзамен
	☒	☐	☐

SYLLABUS

1 Коротка анотація дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Історія України з курсом історії медицини» є: вивчення процесів, явищ, закономірностей і особливостей історичного розвитку України, української матеріальної та духовної культури від найдавніших часів до сьогодення; вивчення історії розвитку медичних знань і медичної практики у зв'язку з розвитком та зміною соціально-економічних формацій та загальної історії людства та розглядає розвиток знань, пов'язаних із захворюваннями, лікуванням людини, збереженням і зміцненням її здоров'я.

2 Мета та цілі дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія України з курсом історії медицини» є:

- вивчення основних етапів формування української держави, аналіз передумов, ходу та наслідків державотворчих процесів на території України; з'ясування ролі сусідніх держав у формуванні української народності;

- інтерпретація розвитку медицини в історичній ретроспективі, трактування основних історико-медичних подій, вивчення основних етапів розвитку медицини у зв'язку з розвитком і зміною суспільно-економічних умов, формування наук у галузі медицини.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія України з курсом історії медицини» є:

- на основі широкого залучення джерел та наукової літератури закріпити та поглибити у студентів знання про історичний поступ України, народів (племен, етносів), які мешкали в різний час на її території, показати цей процес у діалектичній єдності загального й особливого;

- навчити студентів працювати з історичними джерелами та спеціальною історичною літературою. - виховання у студентів особистісних рис громадянина України, загальнолюдських духовних ціннісних орієнтацій, сприйняття ідей гуманізму та демократизму, патріотизму та взаєморозуміння між народами на основі усвідомлення досвіду історії;

- підготовка до свідомої активної участі в суспільному житті Української держави, усвідомлення її ролі та місця в Європі і світі формування спів відповідальності за долю України, Європи та світу.

3 Результати навчання

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 21	Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних, інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.
ПРН 27	Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проєктів.

SYLLABUS

4

Кредити ECTS

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 6,0 кредитів ЕКТС 180 годин.

5

Структура дисципліни

Назва змістових розділів і тем	Кількість годин			
	Всього	У тому числі		
		л	п	с.р
Розділ 1. Історія України				
Тема 1. Найдавніша історія України	6	2		4
Тема 2. Середньовічна держава Київська Русь.	6		2	4
Тема 3. Українські землі під владою іноземних держав (XIV – перша половина XVII ст.).	4	2		2
Тема 4. Українська національна революція середини XVII ст. Гетьманщина, Правобережна Україна і Запорозька Січ в кінці XVII - XVIII ст	6		2	4
Тема 5. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій у XIX	6	2		4
Тема 6. Українські землі на поч. XX ст	6		2	4
Тема 7. УРСР у 1954-1991 рр.	6		2	4
Тема 8. Україна в умовах незалежності.	4	2		2
Розділ II. Історія медицини				
Тема 9 Медицина первіснообщинного ладу.	6	2		4
Тема 10. Медицина Стародавнього Сходу	6		2	4
Тема 11. Медицина Античності	6	2		4
Тема 12. Медицина Середньовіччя	6		2	4
Тема 13. Медицина Відродження	6	2		4
Тема 14. Медицина Нового часу	6		2	4
Тема 15. Медицина і охорона здоров'я Новітнього часу	6	2		4
Тема 16. Медицина і охорона здоров'я в Україні.	4		2	2
УСЬОГО ЗДИСЦИПЛІНИ	90	16	16	58

SYLLABUS

6 Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання є однією з форм організації навчання у ЗВО, яке має на меті поглиблення узагальнення та закріплення знань, які студенти одержують в процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. Індивідуальні завдання виконуються студентами самостійно під керівництвом викладача.

До індивідуальних завдань відносяться: написання рефератів і створення мультимедійних презентацій з доповідями на засіданнях наукового студентського гуртка кафедри, участь в науково-дослідницькій роботі кафедри, участь в написанні тез та статей доповіді на студентських наукових конференціях.

Перелік завдань для індивідуальної роботи студента: участь у роботі студентського наукового гуртка та виступи на наукових форумах; участь у студентській олімпіаді з дисципліни; підбір відео та аудіо матеріалів із розділів навчальної дисципліни; підбір матеріалів і створення презентації з відповідної теми або розділу дисципліни.

За джерелами знань використовують методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, лекція.

7 Методи навчання

Наочні – демонстрація, ілюстрація. За характером логіки пізнання використовуються методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний. За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, пошуковий, дослідницький.

1. Словесні методи: лекція, інтерактивна лекція бесіда;

2. Наочні методи: ілюстрація, фото, карта.

3. Самостійна робота студентів з осмислення й засвоєння нового матеріалу

4. Інноваційні методи навчання: мозковий штурм; навчальна дискусія; навчальні дебати; рольова гра; навчання в команді; обмін думками (think-pair-share).

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: лекції; семінарське заняття; самостійна робота студентів.

8 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється на основі контролю теоретичних знань.

Формами поточного контролю є: усне опитування (фронтальне, індивідуальне, комбіноване), співбесіда; тестовий контроль («відкриті» та «закриті» тестові завдання).

Поточний контроль є обов'язковим. Під час оцінювання засвоєння кожної теми з усіх дисциплін навчального плану за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною шкалою) з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання з дисципліни. Враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Викладач проводить опитування кожного студента у групі на кожному занятті і виставити оцінку в журналі обліку відвідувань та успішності студентів за традиційною шкалою («5», «4», «3», «2»).

Заключний (підсумковий) контроль проводиться: у формі письмової контрольної роботи, яка включає тестові завдання, теоретичні питання.

9 Форма підсумкового контролю успішності

Поточна успішність студентів оцінюється за 4-и бальною шкалою (2; 3; 4; 5) на кожному практичному з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

9 Форма підсумкового контролю успішності

Студент має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за

SYLLABUS

багатобальною (200-бальною) шкалою.

«5» – студент правильно, повно та аргументовано розкрив теоретичне питання або виконав практичне завдання, продемонстрував уміння самостійно аналізувати матеріал, використовувати необхідну термінологію та має лексичний мінімум, при відповіді викладає матеріал чітко та логічно;

«4» – студент достатньо повно розкрив сутність питання, володіє необхідною термінологією та лексичним мінімумом, але припускається деяких неточностей, які не вплинули на правильне розуміння;

«3» – отримує студент, який частково розкрив зміст питання, на мінімальному рівні оволодів необхідною термінологією та лексичним мінімумом, припустився помилок принципового характеру.

Семестровий залік оцінюється за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) та 200-бальною шкалою шляхом визначення середнього арифметичного поточних оцінок за кожне практичне заняття за 4-и бальною шкалою, та її наступної конвертації у бали 200-бальної шкали. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти – 120.

Підсумковий контроль знань з дисципліни здійснюється у формі заліку.

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.47	179	3.94	158	3.42	137
4.97	199	4.44	178	3.92	157	3.39	136
4.94	198	4.42	177	3.89	156	3.37	135
4.92	197	4.39	176	3.87	155	3.34	134
4.89	196	4.37	175	3.84	154	3.32	133
4.87	195	4.34	174	3.82	153	3.29	132
4.84	194	4.32	173	3.79	152	3.27	131
4.82	193	4.29	172	3.77	151	3.24	130
4.79	192	4.27	171	3.74	150	3.22	129
4.77	191	4.24	170	3.72	149	3.19	128
4.74	190	4.22	169	3.69	148	3.17	127
4.72	189	4.19	168	3.67	147	3.14	126
4.69	188	4.17	167	3.64	146	3.12	125
4.67	187	4.14	166	3.62	145	3.09	124
4.64	186	4.12	165	3.59	144	3.07	123
4.62	185	4.09	164	3.57	143	3.04	122
4.59	184	4.07	163	3.54	142	3.02	121
4.57	183	4.04	162	3.52	141	3	120
4.54	182	4.02	161	3.49	140	< 3	70-119 (повторне перескладання)
4.52	181	4.00	160	3.47	139		
4.49	180	3.97	159	3.44	138		

Результат навчання оцінюється також за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано).

Шкала переведення балів у національну систему

За національною системою	За 200-бальною шкалою
зараховано	від 120 до 200 балів
не зараховано	менше 119 балів

SYLLABUS

9

Форма підсумкового контролю успішності

Перерахунок середньої оцінки за поточну успішність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються екзаменом

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120	4.29	103	3.58	86
4.96	119	4.25	102	3.54	85
4.92	118	4.21	101	3.50	84
4.87	117	4.17	100	3.46	83
4.83	116	4.12	99	3.42	82
4.79	115	4.08	98	3.37	81
4.75	114	4.04	97	3.33	80
4.71	113	4.00	96	3.29	79
4.67	112	3.96	95	3.25	78
4.62	111	3.92	94	3.21	77
4.58	110	3.87	93	3.17	76
4.54	109	3.83	92	3.12	75
4.50	108	3.79	91	3.08	74
4.46	107	3.75	90	3.04	73
4.42	106	3.71	89	3	72
4.37	105	3.67	88	Менше 3	Недостатньо
4.33	104	3.62	87		

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 180 до 200 балів	5
Від 150 до 179 балів	4
Від 149 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диф. заліку	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
160-179	B	добре	
150-159	C	задовільно	
130-149	D		
120-129	E		
50-119	FX	незадовільно з можливістю перекладання	не зараховано з можливістю перекладання
0-49	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

SYLLABUS

10

Методичне забезпечення

Методичне забезпечення мають всі види навчальної діяльності: лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувачів вищої освіти.

Методичне забезпечення лекційного курсу:

1. Тези лекцій.
2. Методичні розробки лекцій. Презентації лекцій.
3. Відеофільми та навчальні кінофільми.

Методичне забезпечення практичних занять:

1. Методичні рекомендації до практичних занять.
2. Методичні вказівки для самостійної роботи здобувачів вищої освіти під час підготовки до практичного заняття та на занятті.
3. Варіанти тестових питань та завдань для перевірки вихідного рівня знань з кожної теми модуля.
4. Варіанти завдань (теоретичних та практичних) для підсумкового контролю.

Методичне забезпечення проведення підсумкових контролів:

1. Тестові завдання формату А.

11

Перелік теоретичних питань для підготовки до підсумкового контролю

Перелік питань до засвоєння модуля № 1:

1. Предмет, завдання та періодизація курсу «Історія України».
2. Перші етнічні утворення на території України: киммерійці, скіфи, сармати, готи, гуни.
3. Античні міста-держави Північного Причорномор'я.
4. Походження слов'ян: венеди, анти, склавини. Їх розселення, заняття, суспільний устрій, побут, звичаї.
5. Виникнення та становлення давньоруської держави. Походження топоніма «Русь». Норманська та антинорманська теорії.
6. Внутрішня та зовнішня політика князів: Олега, Ігоря, Ольги, Святослава, Володимира, Ярослава.
7. Хрещення Русі та його історичне значення.
8. Політичний устрій та соціально-економічний розвиток Київської Русі.
9. Політична роздробленість Київської Русі: причини та наслідки.
10. Утворення та розвиток Галицько-Волинського князівства і його роль в історії української державності. Данило Галицький.
11. Загарбання українських земель іноземними державами в XIV–XVI ст. Кревська та Люблінська унії.
12. Політичне, соціально-економічне становище та духовно-культурний розвиток українських земель в XIV – XVI ст. Берестейська унія.
13. Виникнення та феномен українського козацтва: військова організація та військове мистецтво.
14. Утворення Запорозької Січі. Запорозька Січ – як військова, господарська та державна організація. Дмитро Байда-Вишневецький.
15. Українське козацтво у міжнародних відносинах XVI – середини XVII ст. Петро Конашевич-Сагайдачний.
16. Козацько-селянські повстання кінця XVI – першої третини XVII ст.
17. Причини, характер, і періодизація Української національної революції середини XVII ст. Богдан Хмельницький.
18. Військові дії у 1648–1653 рр. Зборівський та Білоцерківський мирні договори.
19. Утворення Української гетьманської козацької держави середини XVII ст. Її політичний та адміністративно-територіальний устрій, економічні відносини.
20. Переяславська угода та Березневі статті (1654) і їх наслідки для України.
21. Україна в другій половині XVII ст.: доба Руїни.
22. Гетьман Іван Мазепа, його внутрішня і зовнішня політика та роль в історії України.
23. Колоніальна політика Російської імперії щодо України в першій половині XVIII ст. Пилип Орлик, Павло Полуботок.
24. Україна у другій половині XVIII ст. Кирило Розумовський.
25. Ліквідація російським самодержавством Гетьманщини та Запорозької Січі. Петро Калнишевський.
26. Соціальні рухи в Україні: гайдамацтво, Коліївщина, опришківство.

SYLLABUS

11

Перелік теоретичних питань для підготовки до підсумкового контролю

27. Політичне становище та соціально-економічний розвиток України у складі Російської імперії та Австрійської монархії наприкінці XVIII ст. – першій половині XIX ст.
28. Кирило-Мефодіївське товариство в історії суспільно-політичного руху та культури України.
29. «Руська трійця» в історії суспільно-політичного руху та культури України.
30. Особливості політичного та соціально-економічного розвитку українських земель у складі Російської та Австро-Угорської імперій у другій половині XIX ст. 13
31. Суспільно-політичне життя та національний рух в Україні у другій половині XIX ст. Громадівці, народники. Московфіли, народовці.
32. Виникнення, програмні документи та діяльність українських політичних партій наприкінці XIX – на початку XX ст. Революційні події 1905–1907рр. в Україні.
33. Україна у Першій світовій війні.
34. Створення, бойовий шлях та культурно-освітня діяльність Українських Січових Стрільців.
35. Утворення Української Центральної Ради, її національний, соціальний і партійний склад та програма. Михайло Грушевський.
- 36.. Універсали Центральної Ради та проблеми розбудови Української держави. Проголошення Української Народної Республіки.
37. Проголошення та спроби встановлення радянської влади більшовиками. Перша війна радянської Росії проти УНР. Героїзм і трагедія Крут.
38. Берестейський мирний договір УНР з Центральними державами: досягнення і прорахунки.
39. Гетьманський переворот і прихід до влади Павла Скоропадського. Утворення гетьманського уряду, його склад і програмні документи.
40. Внутрішня і зовнішня політика Гетьманської держави Павла Скоропадського.
41. Прихід до влади Директорії, її склад, соціально-економічна та політична програма.
42. Друга війна радянської Росії проти УНР. Утвердження радянської влади в Україні. Симон Петлюра.
43. Листопадова національно-демократична революція (1918) та виникнення Західно-Української Народної Республіки. Євген Петрушевич.
44. Причини поразки та уроки Другої української національної революції 1917–1921рр.
45. Входження УСРР до складу СРСР. Обмеження суверенітету республіки.
46. Голод 1921-1923рр. УСРР в роки нової економічної політики.
47. Політика українізації, її суть та наслідки.
48. Індустріалізація в УСРР: завдання, характерні ознаки та прорахунки.
49. Колективізація в УСРР: причини і наслідки.
50. Голодомор 1932-1933рр. - геноцид українського народу.
51. Політичне, соціально-економічне та духовно-культурне становище західноукраїнських земель у міжвоєнний період (1921–1938).
52. Створення та боротьба Української Військової Організації та Організації Українських Націоналістів. Євген Коновалець.
53. Карпатська Україна в 1938–1939рр. Августин Волошин.
54. Входження західноукраїнських земель до складу СРСР та УРСР. Радянізація. Масові репресії радянського режиму на західноукраїнських землях у 1939–1941рр.
55. Німецько-радянська війна 1941–1945рр. й Україна. Поразки Червоної армії й окупація України гітлерівською Німеччина.
56. Німецький окупаційний режим в Україні (1941–1944).
57. Радянське підпілля та партизанський рух у роки німецько-радянської війни (1941–1945).
58. Створення та боротьба Української Повстанської Армії. Роман Шухевич - «Тарас Чупринка».
59. Звільнення України від німецької окупації (1943–1944). Завершення та наслідки Другої світової війни для України.
60. УРСР у повоєнні роки (1945–1955): відбудова народного господарства, голод 1946–1947 рр., зовнішньополітична діяльність.
61. УРСР у повоєнні роки (1945–1955): суперечливий характер суспільно-політичного життя. Боротьба з українським націоналізмом. Радянізація західних областей УРСР (1945–1955).
62. УРСР в період десталінізації (1956–1964). «Хрущовська відлига». Соціально-економічний розвиток та суспільно-політичне життя.
63. УРСР в роки «Брежнєвського застою» (1964–1985). Сповільнення темпів економічного розвитку. Політика русифікації. Петро Шелест та Володимир Щербицький.

SYLLABUS

11

Перелік теоретичних питань для підготовки до підсумкового контролю

64. Дисидентський та правозахисний рухи. Шістдесятники. Левко Лук'яненко та Іван Дзюба.
65. «Горбачовська перебудова» та її вплив на суспільно-політичні та економічні процеси в Україні. Активізація національного руху. Створення та діяльність НРУ. В'ячеслав Чорновіл.
66. Декларація про державний суверенітет УРСР (1990). Акт про незалежність України (1991). Грудневий референдум (1991).
67. Проблеми політичного, соціально-економічного та духовно-культурного розвитку незалежної України (1991–2004). Леонід Кравчук та Леонід Кучма.
68. «Помаранчева» революція 2004–2005 рр.: причини і наслідки. Революція гідності.
69. Геополітичний вибір України: утвердження євроінтеграційного курсу.
70. Зрив угоди про асоціацію України з Європейським Союзом (ЄС). Євромайдан. Революція гідності.
71. Початок війни РФ проти України: окупація, анексія Криму, збройна агресія на сході України.
72. Антитерористична операція. Операція Об'єднаних сил (АТО/ООС).
73. Широкомасштабне вторгнення російських військ на терени України. Злочини геноциду та воєнні злочини РФ проти України. Нищення економіки України.

Перелік питань до засвоєння модуля № 2:

Розкрийте питання:

1. Історія медицини як наука і предмет викладання.
2. Охарактеризуйте джерела та принципи вивчення історії людства і медицини.
3. Розкрийте питання: історія медицини загальна та спеціальна.
4. Проаналізуйте хвороби первісних людей.
5. Охарактеризуйте розвиток медицини в період первісного ладу.
6. Висвітліть питання: медицина скіфів, трипілля, народів, що заселяли Україну.
7. Розкрийте зміст та значення народної гігієни і народного акушерства.
8. Охарактеризуйте медицину Стародавнього Світу - Єгипту, Китаю, Індії.
9. Розкрийте діяльність видатних лікарів-філософів: Гіппократа, Цельсія, Галена.
10. Проаналізуйте медицину Середньовіччя (Візантії, арабських народів, Тибету, середньовічної Європи).
11. Розкрийте питання: Авіцена - глава лікарів, найвидатніший вчений середніх віків.
12. Дайте аналіз схоластичної медицини Західної Європи часів Середньовіччя.
13. Охарактеризуйте розвиток медицини Західної Європи епохи Відродження.
14. Проаналізуйте розвиток медицини та медсестринства в ХХ і на початку ХХІ століть.
15. Розкрийте боротьба з епідеміями інфекційних захворювань у ХІІ-ХХІ ст.
16. Дайте оцінку діяльності лікарів-новаторів: Парацельс, Френсіс Бекон, Андреас Везалій, Вільям Гарвей, Амбруаз Паре.
17. Розкрийте історію сестринської справи Середньовіччя.
18. Проаналізуйте медицину часів Київської Русі.
19. Розкрийте питання: «Євпраксія-Зоя та її трактат «Алімма»».
20. Охарактеризуйте цехову медицину.
21. Висвітліть питання: «Центри формування медичної культури – Замойська академія, Острозька школа».
22. Охарактеризуйте медичну допомогу в козацькому війську та організація шпиталів у Запорозькій Січі.
23. Розкрийте питання: «Лейденська школа. Ятрохімія».
24. Охарактеризуйте винахід перкусії та аускультатії.
25. Розкрийте питання: медицина на західноукраїнських землях. Перші дипломовані лікарі.
26. Охарактеризуйте діяльність Андрея Крупинського та його роль у розвитку медицини в Західній Україні.
27. Розкрийте діяльність Києво-Могилянської академії. Проаналізуйте вклад в розвиток медицини П.С.Могили.
28. Висвітліть питання: «Прикази громадського опікування. Повітові лікарі».
29. Розкрийте питання: «Відкриття клітини. Целюлярна патологія. Експериментальні дослідження».
30. Охарактеризуйте діяльність Флоренс Найтінгейл як засновниці наукової підготовки медичних сестер.
31. Проаналізуйте питання створення Товариства Червоного Хреста, його значення у відкритті шкіл сестер милосердя.
32. Охарактеризуйте роль медичних сестер у роки Кримської війни.
33. Висвітліть питання історії медицини ХІХ століття. Земська медицина.
34. Охарактеризуйте медицину Стародавнього Світу - Греції, Риму.
35. Визначте основні напрями розвитку вітчизняної медичної науки в ХХ і на початку ХХІ ст.
36. Розкрийте питання реформування сестринської справи та медсестринської

SYLLABUS

освіти і перспективи вищої медсестринської освіти в Україні.

11

Перелік теоретичних питань для підготовки до підсумкового контролю

37. Дайте оцінку медичної справи в Україні XVII та XVIII ст.
38. Охарактеризуйте розвиток медицини від нового часу і до сьогодення .
39. Розкрийте питання історії медицини XVII та XVIII ст. у Європі. Італійська медична школа.
40. Охарактеризуйте розвиток медсестринства XIX ст.
41. Проаналізуйте діяльність видатного українця-медика - Миколи Амосова.
42. Розкрийте роль Д.Самойловича в підготовці медичних сестер на Миколаївщині.
43. Охарактеризуйте медицину Візантії, Сходу, Тибету, середньовічної Європи;
44. Охарактеризуйте історію медицини в епоху Відродження;
45. Проаналізуйте медицину України часів Київської Русі;
46. З'ясуйте яким був розвиток медицини на українських землях у середні віки.
47. Розкрийте питання медичної справи в Україні XVII та XVIII ст. у Європі.
48. Охарактеризуйте історію медицини XVII та XVIII ст. у Європі.
49. Дайте оцінку діяльності видатних вчених-медиків Швейцарії.
50. Проаналізуйте прогрес сестринської справи та медсестринської освіти в країнах світу

12

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аркас М. Історія України-Русі / М. Аркас. – Одеса : Маяк, 1994. – 392 с.
2. Бойко О. Д. Історія України: навч. посіб. / О. Д. Бойко. – 3-тє вид., доп. – К.: Академвидав, 2006. – 688 с. (Альма-матер).
3. Верстюк В. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник / В. Верстюк, О. Дзюба, В. Репринцев. – К.: Наукова думка, 1995. – 688 с.
4. Гусєв В. І. Історія України: навч. посіб. / В. І. Гусєв, Ю. О. Калінцев, С. В. Кульчицький – К.: Вища школа, 2003. – 431 с.
5. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX–XX ст. / Я. Грицак. – К.: Генеза, 2000. – 360 с.
6. Грушевський М. Історія України-Руси. В 11 т., 12 кн. – К.: Наукова думка, 1991.
7. Давня історія України: в 3 т. – К.: Наукова думка, 1997-2000.
8. Довідник з історії України. А-Я / за заг. ред. І. Підкови, Р. Шуста; Ін-т істор. досліджень ЛНУ ім. І. Франка. – 2-ге вид., доопрац. і доп. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
9. Дорошенко Д. Нарис історії України: у 2 т. – К., 1991.
10. Жуковський А. Нарис історії України / А. Жуковський, О. Субтельний. – Львів, 1992. – 230 с.
11. Екельчик С. История Украины: становление современной нации / С. Екельчик. – К., 2010.
12. Енциклопедія історії України: у 5-ти т. / редкол.: В.А. Смолій (голова), Я.Д. Ісаєвич, С.В. Кульчицький [та ін.]. – К.: Наукова думка, 2005.
13. Єфименко О. Історія України та її народу / О. Єфименко; [пер. з рос. В. Д. Калити]. – К.: Мистецтво, 1992. – 256 с.
14. Історія України: посібник / за ред. Г. Темка, Л. Тупчієнка. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002 – 480 с. (Альма-матер).
15. Історія України / за ред. В. Смолія. – 3-тє вид., доп. й перероб. - К.: Альтернативи, 2002. – 471 с.
16. Історія України / кер. авт. кол. Ю. Зайцев. – Вид.4-тє. – Львів: Світ, 2003. – 520 с.
17. Історія України: навч. - метод. посіб. для семінар. занять / В.М. Литвин, А.Г. Слісаренко, В.Ф. Колесник [та ін.]. – К.: Знання-Прес, 2006. – 460 с.
18. Історія України: Документи. Матеріали. Посібник / уклад., комент. В. Ю. Короля – К., 2002. – 448 с. (Альма-матер).
19. Історія українського козацтва: Нариси: у 2 т. / редкол.: В. А. Смолій [та ін.]. – К.: КиєвоМогилянська академія, 2006. – Т. 1. – 800 с.; – 2007. – Т. 2. – 724 с.
20. Касьянов Г. Україна 1991–2007: нариси новітньої історії / Г. Касьянов. – К.: Наш час, 2008. – 432 с.
21. Король В. Історія України: навч. посібник / В. Король. – 2-ге вид., доп. – К.: В.Ц.: «Академія», 2008. – 496 с. (Альма-матер)
22. Котляр М. Довідник з історії України / В. Котляр, С. Кульчицький. – К., 1996. – 240 с.
23. Крип'якевич І. Історія України / І. Крип'якевич. – Львів: Світ, 1992. – 520 с. – («Пам'ятки історичної думки України»).

SYLLABUS

24. Магочій Павло-Роберт. Історія України / Павло-Роберт Магочій. – К.: Критика, 2007. – 640 с.

11

Перелік теоретичних питань для підготовки до підсумкового контролю

25. Мицик Ю. Історія України: навч. посіб. для старшокласників / Ю. Мицик, О. Бажан, В. Власов. – К., 2005. – 576 с.
26. Мороз В. Я. Україна у двадцятому столітті. Етап перший. 1900-1920 рр. / В. Я. Мороз. – Львів: Ліга-Прес, 2005. – 656 с.
27. Новий довідник: Історія України / упоряд. С. Крупчан, Т. Крупчан, О. Скопненко, О. Іванюк. – 2-ге вид. – К.: ТОВ «КАЗКА», 2006. – 736 с.
28. Остафійчук В. Історія України: сучасне бачення: навч. посіб. / В. Остафійчук. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2006. – 422с.
29. Панченко П. П. Історія України ХХ – початку ХХІ століття: навч. посіб. / П.П. Панченко, Н.П. Барановська, С.С. Падалка [та ін.]; за заг. ред. В. А. Смолія. – К.: Знання, 2004. – 582 с.
30. Пасічник М. Історія України: державницькі процеси, розвиток культури та політичні перспективи: навч. посіб. / М. Пасічник. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2006. – 735 с.
31. Полонська-Василенко Н. Історія України: у 2 т. – К.: Либідь, 1992.
32. Полянський О. Історія України : [навч. посіб. для семінарських занять для студ. Неісторичних спеціальностей ВНЗ] / Олег Полянський, Руслана Труба. – Л.: ЛДУФК, 2011. – 468 с.
33. Савченко Н. Історія України: модульний курс: навч. посіб. / Н. Савченко, М. Подольський – К., 2006. – 544 с.
34. Світлична В. Історія України: навч. посіб. / В. Світлична – 4-е вид. – К.: Каравела, 2008. – 400 с.
35. Субтельний О. Україна: історія / О. Субтельний; [пер. з англ. В. Шевчука]. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Либідь, 1993. – 720 с.
36. Україна крізь віки: у 15 т. / НАН України; Ін-т історії України НАН України. – К., 1998–1999.
37. Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України / Н. Яковенко. – 2-ге вид., перероблене та розшир. – К.: Критика, 2005. – 584 с.
38. Ганіткевич Я. Історія української медицини в датах та іменах. – Вид.-во НТШ, 2004. – 368 с.
39. Конопелько Г.Г., Голяченко А.О. Історія медицини та фармації України. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2002. – 96 с.
40. Луцик Л.Ф., Малюта В.Р., Мельник В.І. Історія медицини і медсестринства. – К.: Медицина, 2018. – 408 с.
41. Шегедин М.Б., Мудрик Н.О. Історія медицини та медсестринства. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. – 328 с.
42. Верхратський С.А., Заблудовський П.Ю. Історія медицини. – К.: Вища шк., 2001. – 431с.
43. Голяченко О., Ганіткевич Я. Історія медицини. – Тернопіль, Лілея, 2004. – 248 с.
- Додаткова:*
1. Антонович В. Б. Про козацькі часи на Україні / В. Б. Антонович. – К.: Дніпро, 1991. – 238 с.
2. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні. 1917–1953: суспільно політичний та правовий аналіз: у 2 кн. – К., 1994. – Кн. 1. – 432 с.; Кн. 2. – 688 с.
3. Брайчевський М. Конспект з історії України / М. Брайчевський. – К.: Знання, 1991. – 204 с.
4. Вацеба О. М. Нариси з історії спортивного руху в Західній Україні / О. М. Вацеба. – ІваноФранківськ: Лілея-НВ, 1997. – 232 с.
5. Видатні постаті в історії України ІХ–ХІХ ст. : Короткі біогр. нариси. Історичні та худож. портрети / В. І. Гусев, В. П. Дрожжин [та ін.]. – К.: Вища школа, 2002. – 359 с.
6. Голод 1921–1923 років в Україні. Збірник документів і матеріалів – К.: Наукова думка, 1993. – 240 с.
7. Голодомор 1932–1933 років в Україні: документи і матеріали / упор. Р. Я. Пиріг; НАН України, Ін-т історії України. – К.: Вид. дім. «Києво-Могилянська академія», 2007. – 1128 с.
8. Гунчак Т. Україна: перша половина ХХ ст.: нариси політичної історії / Т. Гунчак. – К.: Либідь, 1993. – 288 с.
9. Даниленко В., Сталінізм на Україні (20–30-ті роки) / В. Даниленко, Г. Касьянов, С. Кульчицький. – К.: Либідь, 1991. – 344 с.
10. Дві Русі / за заг. ред. Л. Івшиної. – К.: Факт, 2003. – 496 с. – (Бібліотека газети «День»).
11. Енциклопедія історії України: у 5-ти т. / редкол.: В. А. Смолій (голова), Я.Д. Ісаєвич, С.В. Кульчицький [та ін.]. – К.: Наукова думка, 2005.

SYLLABUS

12

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

12. Енциклопедія українознавства. Словникова частина: У 10 т. – Львів, 1993–2001.
13. Енциклопедія українознавства. Загальна частина: у 3 т. – К., 1994–1995.
14. Іванченко Р. Історія без міфів: Бесіди з історії укр. державності: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Р. Іванченко. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: МАУП, 2006. – 624 с.
15. Історична наука: термінологічний і понятійний довідник : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / редкол. В.М.Литвин [та ін.]; ред. Л. О.Біда. – К.: Вища школа, 2002. – 430 с.
16. Історія України в особах: Литовсько-Польська доба / О. Дзюба, М. Довбищенко, О. Русина [та ін.]. – К.: Україна, 1997. – 272 с.
17. Історія України від найдавніших часів до сьогодення. Збірник документів і матеріалів / за заг. ред. А.П. Коцура, Н.В. Терес. – Київ -Чернівці: Книги – XXI, 2008. – 1100 с.
18. Історія української культури: в 5-ти т. – Т. 1-3. – К.: Наукова думка, 2001.
19. Касьянов Г. Українська інтелігенція 1920-х – 30-х років: соціальний портрет та історична доля / Г. Касьянов. – К., 1992. – 176 с.
20. Касьянов Г. Сталінізм і українська інтелігенція (20–30-ті рр.) Г. Касьянов, В. Даниленко. – К.: Наукова думка, 1991. – 96 с.
21. Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в Русі Опору 1960–80-х років / Г. Касьянов. – К.: Либідь, 1993. – 224 с.
22. Кульчицький С. Комунізм в Україні: перше десятиріччя (1919–1928) / С. Кульчицький. – К., 1996. – 508 с.
23. Кудряченко А. І. Політична історія України ХХ століття: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А. І. Кудряченко, Г. І. Калінічева, А. А. Костира. – К.: МАУП, 2006. – 696 с.
24. Косик В. Україна і Німеччина в Другій світовій війні / В. Косик. – Париж; Нью-Йорк; Львів, 1993. – 660 с.
25. Костюк Г. Сталінізм в Україні: Генеза і наслідки: Дослідження і спостереження сучасника / Г. Костюк; [пер. з англ.]. – К.: Смолоскип, 1995. – 508 с.
26. Котляр М. Ф. Історія України в особах: Давньоруська держава / М. Ф. Котляр. – К.: Україна, 1996. – 240 с.
27. Організація Українських націоналістів і Українська Повстанська Армія. Історичні нариси / НАН України; Ін-т історії України; С.В. Кульчицький. – К.: Наукова думка, 2005. – 495 с.
28. Петровський В.В. Історія України: Неупереджений погляд: Факти. Міфи. Коментарі / В.В. Петровський, Л.О. Радченко, В.І. Семененко. – Х.: ВД «ШКОЛА», 2007. – 592 с.
29. Політична історія України ХХ ст.: У 6 т. / НАН України; Ін-т політ. і етнонац. досліджень; І.Ф.Курас, Ю.І.Шаповал, Ю. А. Левенець [та ін.]. – К.: Генеза, 2002-2003.
30. Політичний терор і тероризм в Україні. ХІХ – ХХ ст. Історичні нариси / Д. В. Архірейський, О. Г. Бажан, С. І. Білокінь та ін. – К.: Наукова думка, 2002. – 952 с.
31. Полянський О. Західна Україна у двох революціях: 1848–1918 / О. Полянський. – Тернопіль: Джура, 1998. – 52 с.
32. Полянський О. Історичні силуети / О. Полянський. – Тернопіль: ЛІЛЕЯ, 1998. – 128 с.
33. Полянський О. Курс лекцій з історії України. Остання чверть ХVІІІ – середина ХІХ ст. / О. Полянський. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. – 192 с.
34. Полянський О. Армія нескорених. До 60-річчя УПА / О. Полянський. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2002. – 48 с.
35. Полянський О. Український рух Опору в 1921 – 1939рр. / О. Полянський. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. – 64 с.
36. Попович Мирослав. Червоне століття / Мирослав Попович. – К.: АртЕк, 2005. – 888 с.
37. Потоцький В. П. Хто є хто в українській історії / В. П. Потоцький. – Х.: ВД «ШКОЛА», 210. – 160 с. – (Історичний архів: Маленькі таємниці великої історії)..
38. Реєнт О. Усі гетьмани України: Легенди, міфи, біографії / О. Реєнт. – Х.: Фоліо, 2007. – 415 с. – (Історичне досьє).
39. Реєнт О. Україна між світовими війнами (1914-1939). Події. Люди. Документи: Нариси історії: навч. посіб. / О. П. Реєнт, І. А. Коляда. – К.: Школа, 2004. – 544 с.
40. Реєнт О. Україна в імперську добу (ХІХ – поч. ХХ ст.) / О. Реєнт. – К., 2003. – 340 с.
41. Розсекречена пам'ять: Голодомор 1932–1933 років в Україні в документах ГПУ-НКВД. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 604 с.

SYLLABUS

12

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

42. Рух Опору в Україні: 1960-1990. Енциклопедичний довідник / [передм. Осипа Зінкевича, Олеся Обертаса]. – К.: Смолоскип, 2010. – 804 с.
43. Смолій В. А. Українська державна ідея. Проблеми формування еволюції, реалізації / В.А. Смолій, В.С.Степанков. – К.: Альтернативи, 1997. – 366 с.
44. Визначні імена у світовій медицині / За редікцією О.А. Грандо. – Київ: РВА «Тріумф», 2001. – 320 с.
45. Грандо О.А. Визначні імена в історії української медицини. – К.: Вища школа, 1988.
46. Грандо О.А. Подорож у минуле медицини. – К.: РВА, Тріумф, 1995.
47. Зюкіна А.П. Портрет в інтер'єрі сучасної медицини. «Актуальні наукові дослідження у сучасному світі» //журнал - Переяслав-Хмельницький, 2019- Вип.10 (54), ч. 7 – с. 28.
48. Пундій П. Українські лікарі : Бібліографічний довідник. – Львів-Чикаго, 1994.
49. Шевчук М.Б. Сестринська справа. – К.: Здоров'я, 1992.
50. Шегедин М.Б. Медсестринство у світі. – Львів: Край, 1999. – 120 с.

3. Інформаційні ресурси

<http://www.history.org.ua/>
<http://www.nbu.gov.ua/>
<http://www.prostir.museum/>
<http://www.cossackdom.com/>
<http://www.thehistorynet.com/>
<http://litopys.org.ua/hrushrus/iur.htm>

13

Поради з успішного навчання на курсі

Якщо Ви бажаєте бути успішним в цій дисципліні, то необхідно:

1. Бути активним, наполегливим, допитливим, послідовним
2. Бути охайним та ввічливим
2. Систематично готуватися до практичних занять
3. Виконувати завдання для самостійної роботи та захищати їх на занятті.
3. На занятті бути присутнім в медичному халаті
4. Самостійно вирішувати тести, активно працювати на занятті.
5. Готувати презентації доповідей з дисципліни. Брати участь у студентських наукових конференціях та займатися науково-дослідною роботою в наукових гуртках кафедри.

Я бажаю Вам завзятості, цілеспрямованості та мотивації до навчання. І тоді успіх прийде до вас! До зустрічі на заняттях!

Не забудьте медичні халати!